



ธรรมเนียมการปกครองราชอาณาจักร  
พุทธศักราช ๒๕๒๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๐  
เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช  
มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช  
บรมนาถบพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม  
ให้ประกาศว่า

โดยที่หัวหน้าคณะปฏิวัตินำความกราบบังคมทูลพระกรุณา  
ว่า การที่คณะปฏิวัติได้กระทำการยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน  
เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐ และประกาศให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕ นั้น เนื่องด้วยมีความปรารถนาจะเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม ความสามัคคีของชนในชาติ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความสงบสุขของประชาชน ตลอดจนสร้างเสริมความสัมพันธ์กับนานาประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทั้งภายในภายนอกราชอาณาจักรในการบริหารประเทศต่อไป คณะปฏิวัติจะจัดให้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยมอบให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จัดร่างขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้มีการเลือกตั้ง ภายในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ แต่ในระหว่างดำเนินการดังกล่าว ควรให้มีธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรใช้ไปพลางก่อนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

อาศัยเหตุดังที่หัวหน้าคณะปฏิวัติกราบบังคมทูลขึ้นมา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติซึ่งคณะปฏิวัติเสนอมาท่อไปนี้เป็นธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญซึ่งจะได้จัดร่างขึ้นตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองฉบับนี้

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขและดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นแต่โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญการปกครองนี้

มาตรา ๓ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี และทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล

มาตรา ๔ องค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ และจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่ง และองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน ประกอบเป็นคณะองคมนตรี

คณะองคมนตรีมีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา

การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรี และการให้องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งย่อมเป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย

มาตรา ๖ ให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีหน้าที่จัดทำรัฐธรรมนูญ และพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ในการจัดทำรัฐธรรมนูญ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติคำนึงถึงการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งจะมีขึ้นภายในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

มาตรา ๗ สถานิติบัญญัติแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสามร้อยคนแต่ไม่เกินสี่ร้อยคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด ตามที่ประธานสภานโยบายแห่งชาตินำความกราบบังคมทูล

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติว่างลง พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งเข้าเป็นสมาชิกแทนก็ได้

ประธานสภานโยบายแห่งชาติเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติถวายคำแนะนำตามมติของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๘ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติตามมติของสภาให้เป็นประธานสภาคนหนึ่งเป็นรองประธานสภาคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

มาตรา ๙ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการ  
ชกการชกคณะหนึ่งทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอต่อสภา  
นิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะมีจำนวนเท่าใด และ  
จะประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่ง  
ชาติหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับร่างรัฐธรรมนูญ  
จากคณะกรรมการตามมาตรา ๙ แล้ว ให้พิจารณาร่าง  
รัฐธรรมนูญนั้นเป็นสามวาระ การพิจารณาในวาระที่หนึ่งและ  
วาระที่สอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภานิติ  
บัญญัติแห่งชาติ สำหรับวาระที่สามให้กระทำได้เมื่อการพิจารณา  
วาระที่สองได้ล่วงพ้นไปแล้วสิบห้าวัน

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ  
และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ประกาศใช้  
เป็นรัฐธรรมนูญไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมในวาระที่สาม ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อย  
กว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้ความเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติดลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๑ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม ถ้าไม่ได้คะแนนเสียงเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองนี้ แต่ถ้าการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวจะมีผลให้ไม่อาจจัดให้มีการเลือกตั้งภายในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ ให้ขยายกำหนดเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งออกไปหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

มาตรา ๑๒ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๑ ถ้าไม่ได้คะแนนเสียงเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ ในวาระที่หนึ่งหรือวาระที่สาม ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งหมดพ้นจากตำแหน่งในวันที่ สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงคะแนนเสียงไม่เห็นชอบ และให้คณะรัฐมนตรีโดยความ

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เห็นชอบของสภานโยบายแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการตามมาตรา ๕ ร่างขึ้น หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้เคยประกาศใช้บังคับมาแล้วฉบับใดฉบับหนึ่ง มาปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงคะแนนเสียงไม่เห็นชอบ และนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

ในการปรับปรุงรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีคำนึงถึงการเลือกตั้งซึ่งจะต้องจัดให้ขึ้นโดยเร็วเท่าที่จะทำได้

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ ให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๔ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด จะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวผู้นั้นในทางใดมิได้

## ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ให้คุ้มครองถึงกรรมวิธีการของสภาผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมโดยคำสั่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

ในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถูกควบคุมหรือขังหรือถูกฟ้องในคดีอาญา ให้ส่งปล่อยหรืองดการพิจารณาในเมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติร้องขอ

มาตรา ๑๕ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และกรรมการ วิธีการประชุม การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติที่ไม่มีลักษณะเป็นการขอให้คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีชี้แจงหรือแสดงความเห็นในเรื่องใด ๆ การอภิปราย การลงมติ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ ให้มีสภานโยบายแห่งชาติ ประกอบด้วยบุคคลในคณะปฏิวัติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ เป็นสมาชิก



## ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

---

ให้หัวหน้าคณะปฏิวัติเป็นประธานสถานโยบายแห่งชาติ  
รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ เป็นรองประธานสถานโยบายแห่งชาติ  
และให้สถานโยบายแห่งชาติแต่งตั้งสมาชิกสถานโยบายแห่งชาติ  
เป็นเลขานุการสถานโยบายแห่งชาติคนหนึ่ง และรองเลขานุการ  
สถานโยบายแห่งชาติคนหนึ่ง

ในกรณีที่ประธานสถานโยบายแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจ  
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสถานโยบายแห่งชาติทำหน้าที่  
ประธานสถานโยบายแห่งชาติ และในกรณีที่ประธานและรอง  
ประธานสถานโยบายแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้  
ให้สมาชิกสถานโยบายแห่งชาติเลือกสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่  
ประธานสถานโยบายแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ สถานโยบายแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่กำหนด  
แผนนโยบายแห่งรัฐ และให้ความคิดเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเพื่อ  
ให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามแผนนโยบายแห่งรัฐ  
และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครองฯ

มาตรา ๑๕ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับนโยบายสำคัญ หรือ  
เมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณาปัญหาใด ประธานสถานโยบาย

## ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

---

แห่งชาติจะเสนอปัญหาขึ้นให้ที่ประชุมร่วมระหว่างสมาชิก  
สถานโยบายแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาวินิจฉัย  
ก็ได้ และเมื่อที่ประชุมร่วมมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้คณะ  
รัฐมนตรีดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

ในการประชุมร่วมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสถานโยบาย  
แห่งชาติทำหน้าที่ประธาน และให้นำความในวรรคสามของ  
มาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ก่อนตั้งคณะรัฐมนตรี ประธานสถานโยบาย  
แห่งชาติปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรี และสถานโยบายแห่งชาติ  
ปฏิบัติหน้าที่คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคน  
หนึ่งตามคำกราบบังคมทูลของประธานสถานโยบายแห่งชาติ  
และรัฐมนตรีตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกราบบังคมทูล  
ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๒๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่  
จะให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานสถานโยบาย  
แห่งชาติถวายคำแนะนำ และให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่  
นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ

มาตรา ๒๓ ประธานสภานโยบายแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีหรือให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งรัฐมนตรีหรือให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๔ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้ และจะดำรงตำแหน่งใดในกิจการเอกชนที่ดำเนินธุรกิจเพื่อค้ากำไรมิได้

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่อแถลงนโยบายและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๒๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

มาตรา ๒๖ เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการภาษีอากรหรือเงินตรา นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภานโยบายแห่งชาติ จะกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยไม่ชักช้า ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติอนุมัติแล้ว ให้พระราชกำหนดมีผลเป็นพระราชบัญญัติต่อไป ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมัติ ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ระวังหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือการกระทำอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการกระทำอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้รัฐธรรมนูญการปกครองนี้ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและของสภานโยบายแห่งชาติ มีอำนาจสั่งการหรือกระทำการใดๆ ได้ และ

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

ให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำของนายกรัฐมนตรีรวมทั้งการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งหรือการกระทำหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือกระทำการใดไปตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

มาตรา ๒๘ บรรดาบทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๒๙ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๓๐ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญการปกครองนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวแก่การวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือเกิดขึ้นโดยคณะรัฐมนตรีขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัย ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยชี้ขาด

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

---

มาตรา ๓๑ ในกรณีมีปัญหาว่าการกระทำหรือการปฏิบัติใดขัดหรือแย้งหรือไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญการปกครองนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๓๒ บรรดาการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งของคณะปฏิวัติที่ได้กระทำ ประกาศหรือสั่งก่อนวันใช้รัฐธรรมนูญการปกครองนี้ ทั้งสิ้น ที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิวัติ ไม่ว่าจะกระทำด้วยประการใด หรือเป็นในรูปใด และไม่ว่าจะกระทำ ประกาศหรือสั่งให้มีผลใช้บังคับในทางนิติบัญญัติในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ ให้ถือว่า การกระทำ ประกาศหรือคำสั่ง ตลอดจนการกระทำของผู้ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้น เป็นการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเรือเอก สงัด ชลออยู่

หัวหน้าคณะปฏิวัติ